

SORPA bs

Skýrsla framkvæmdastjóra

Lögð fram á stjórnarfund 432 föstudaginn 28. ágúst 2020

Skýrsla framkvæmdastjóra rekur helstu mál sem verið hafa á döfnni í starfi framkvæmdastjóra frá síðasta stjórnarfund.

- Gangsetning MTFS. Allur vélbúnaður er kominn upp og hefur verið prófaður með og án efnis. Unnið er að stillingum á búnaði til að sannreyna afkastagetu og skilvirkni. Straumurinn af léttu efni sem skilið er frá í vindskiljum er nokkuð hreinn og virkni þeirra virðist ágæt en þó eru óleyst ákveðin atriði í stjórnþúnaði og öryggismálum. Í upphafi síðustu viku skilaði Mannvit áætlun sem sýnir verklok og afhendingu á byggingunni og vélþúnaðinum til Sorpu til rekstrar þann 15. september. Á þeim tíma verður búíð að ganga frá þáttum sem varða rafþúnað, varnarþúnað, neyðarstopp og handrið við þúnaðinn. Tafir á gangsetningu þúnaðarins hafa orðið af ýmsum ástæðum en Covid19 á stóran þátt. Til dæmis var erfitt að fá fulltrúa erlendra birgja til að vera viðstaddir gangsetningu og stillingar á aðkeyptum þúnaði í vor og sumar. Prófanir með þúnaðinn hafa staðið yfir á liðnum vikum. Samkvæmt forskrift eiga sigtin að aðskilja frá meginstraumnum allt sem er undir 80 mm og senda til gasgerðar, en það sem er yfir 80 mm fer áfram og flokkast í vindskiljum í létt efni og þungt efni. Þessi virkni virðist vera góð og þúnaðurinn virðist uppfylla þau skilyrði um flokkun sem lögð voru til grundvallar og Aikan setti fram eða samþykkti. Þetta þýðir þó alls ekki að þúnaðurinn skili eingöngu lífrænu sorpi í straumnum sem fer til gasgerðar, enda hefur þetta komið berlega í ljós. Tilraunir sem farið hafa fram sýna að nauðsynlegt er að ráðast sem fyrst í að setja upp staðbundna pressu fyrir plast í stað pressugáma, sem eru strax farnir að marka í gólfið sökum þyngdar. Pressugámarnir kalla á að vinnslulínurnar séu stöðvaðar nokkrum sinnum á dag meðan skipt er um gám og þetta dregur mjög úr skilvirkni og afköstum.
- Gangsetning GAJA hefur farið hægar af stað en til stóð. Ástæður eru tvær, gangsetning MTFS hefur tafist eins og lýst er hér að ofan. En ekki síður hefur gangsetning GAJA tafist vegna þess að þegar Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur var tilbúið að gefa út starfsleyfi stöðvarinnar kom upp ágreiningur milli eftirlitsins og Umhverfisstofnunar um það hvor stofnunin ætti að gefa út starfsleyfið. Þeirri deilu lyktaði með því að ráðherra umhverfismála kvað upp úr með að Umhverfisstofnun skyldi gefa út starfsleyfið. Þar með leit út fyrir að 12 mánaða vinna samlagsins með Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur við undirbúning starfsleyfis væri til einskis. Eftir fjögurra vikna þóf um málið gaf ráðherra undanþágu til að hefja mætti vinnslu í GAJA en við útgáfu undanþágunnar var vinnsla starfsleyfisins komin á fullt skrið í Umhverfisstofnun sem hefur m.a. náð að byggja á þeim gögnum sem orðið höfðu til á liðnum 12 mánuðum og þegar þetta er ritað er undirbúningur endanlegs starfsleyfis í fullum gangi og þess vænst að það verði gefið út snemma á haustmánuðum. Þegar þetta er ritað hefur verið tekið við 4 förmum eða tæpum 60 tonnum frá MTFS frá því að tilraunavinnsla hófst 6. ágúst. Þessir farmar hafa verið meðhöndlaðir samkvæmt vinnsluferlum stöðvarinnar og er gasgerðarferli hafið í vinnslukró. Gangsetning fyrri gerjunartanks GAJA hófst 13. júlí. Gasframleiðslan fór mjög hægt af stað eins og við var búist, en eftir um fjórar vikur fór hlutfall metans að aukast hægt en örugglega og er nú orðið yfir 45%. Stefnt er að því að ná því hlutfalli stöðugu í 65-70%. Hlutfall köfnunarefnis er enn yfir 30%, það fer stöðugt lækkandi. Í heild má segja að uppkeyrsla GAJA sé í ágætum farvegi, enda þótt seinkun hafi orðið á henni og umfang þess efnis sem kemur þar til vinnslu mætti vera meira. Þetta stendur til bóta því að vinnsla í MTFS kemst í fullan rekstur á næstu vikum. Fyrsta moltan ætti að koma úr vinnsluferli GAJA í desembermánuði og brýnt er að sigti og hreinsibúnaður fyrir moltu verði komin í gang á tilsettum tíma til að tryggja megi að moltan uppfylli væntanlegar kröfur í starfsleyfi.

- Áætlanagerð hefur verið í fullum gangi og á fundi 432 eru lögð fram drög fjárhagsáætlun samlagsins 2021-2025. Við þessa áætlanagerð hefur verið tekið tillit til þeirra viðamiklu breytinga sem eru framundan hjá samlaginu, hraðrar niðurtröppunar urðunar, stórfellds útflutnings á brennanlegu sorpi, gangsetningar GAJA og stækkaðrar MTFS. Skipulagsbreytingar í MTFS eru hluti af þessu, en með stórauðnu flækjustigi starfseminnar þarf að styrkja eininguna tæknilega, og innhýsa um leið sérhæfðri tæknivinnu sem lengi hefur verið aðkeypt hjá verkfræðstofum.
- Gjaldskrár samlagsins munu breytast um áramót og áætlanagerðin tekur einnig tillit til þeirra breytinga. Tillagan "Gjaldskrárbreytingar til að mæta kostnaði vegna hertra krafna um meðferð úrgangs" var kynnt framkvæmdastjórum eigenda samlagsins í byrjun júlí og fékk góðar viðtökur. Þar voru boðaðar gjaldskrárhækkningar til að mæta hertum kröfum um ráðstöfun úrgangs, sem hafa óumflýjanlega í för með sér aukinn rekstrarkostnað í starfsemi samlagsins. Hér er til dæmis átt við kostnað við rekstur gas- og jarðgerðarstöðvar en einnig kostnað vegna útflutnings á brennanlegum úrgangi til orkuendurvinnslu. Nú stendur yfir undirbúningur að víðtæku samráðsferli vegna þessara gjaldskrárbreytinga en gert er ráð fyrir að það standi yfir í fyrri hluta septembermánuðar og hin nýja gjaldskrá verði þar með formlega kynnt fyrir lok september, til að tími gefist fyrir atvinnulífið að laga sig að breytingunum áður en gjaldskráin tekur gildi um áramót.
- Innleiðing á nýju skipuriti samlagsins er í góðum farvegi og nú hafa tekið til starfa tveir nýir starfsmenn á nýstofnuðu fjármálasviði og tveir nýir starfsmenn á nýstofnaðri skrifstofu framkvæmdastjóra. Um leið eru mörg brýn mál á borði samlagsins komin í tryggar hendur og sem dæmi um þetta má nefna minnisblöð sem kynnt eru á 432. stjórnarfundum stjórnar, m.a. um fyrirætlanir um umbætur í innkaupamálum, samráðsferli vegna gjaldskrárhækkana, umbætur í upplýsingatæknimálum og markaðsþróun vegna metans og moltu. En sú hugmyndafræði sem liggur að baki hinu nýja skipuriti, og kalla mætti verkefnaþemningu, er viss grundvallarbreyting í starfseminni og taka mun nokkurn tíma að festa hana í sessi. Hér er t.d. vísað til þess að ætlunin er að stofna þvergangandi vinnuhópa, m.a. fræðsluteymi, viðhaldsteymi og IT teymi, og efla þannig og styrkja samstarf, samskipti og samlegðaráhrif milli eininga samlagsins. Mikilvægt er að á næstu misserum verði mikil áhersla lögð á þessa vegferð til að hún strandi ekki á skeri.